

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Jiráskem, Ph.D., v právní věci

žalobce: **M. H.**
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Václavem Voříškem
sídlem Pod kaštany 245/10, 160 00 Praha 6

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 1. 2019, č. j. JMK 7786/2019, sp. zn. S-JMK 175888/2018/OD/No,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Šlapanice ze dne 7. 9. 2018, č. j. OD-ČJ/125071-18/NEU, sp. zn. OD/9364-2018/NEU, jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Tohoto přestupku se měl žalobce dopustit tím, že dne 30. 7. 2018 v 12:32 hodin při řízení motorového vozidla tov. zn. VW

Touareg, RZ: X v obci Moravany na ulici Hlavní u domu č. p. 65 ve směru jízdy od obce Nebovidy překročil nejvyšší dovolenou rychlost jízdy v obci, neboť mu byla naměřena rychlost 68 km/h, resp. při zohlednění možné odchylky měřícího zařízení 65 km/h. Za toto jednání byla žalobci uložena pokuta ve výši 2 000 Kč a povinnost nahradit náklady spojené s projednáváním přestupku ve výši 1 000 Kč.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

2. Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce včasnou žalobu. Namítl, že v rámci odvolání podal žádost podle § 15 odst. 4 správního řádu o sdělení oprávněných osob, které budou o odvolání rozhodovat, avšak žalovaný této žádosti nevyhověl. Žalobce se tak nemohl dozvědět, že o jeho odvolání bude rozhodovat Mgr. M. N. a nemohl proti ní vznést námitku podjatosti, neboť tato osoba je podjatá proti zmocněnci žalobce. Žalobce proto námitku podjatosti vznesl v žalobě a podjatost spatřoval v tom, že zmocněnec žalobce dlouhodobě a úspěšně zastupuje mnoho osob obviněných z přestupků, které efektivně hájí, a tudíž žalovanému a úřední osobě „přiděluje práci“.
3. Podle žalobce žalovaný nerespektoval zákaz dvojího přičítání, neboť žalobci kladl k tíži, že překročení rychlosti je častou příčinou dopravních nehod, že přestupek byl spáchán konáním, na veřejném místě (dle žalobce se jej ani jinde nelze dopustit) a že jde o závažné jednání kvůli prodloužení brzdné dráhy (dle žalobce dojde k prodloužení brzdné dráhy při překročení rychlosti vždy, a nemůže se proto jednat o přítěžující okolnost). Žalobce nesouhlasil ani s tím, že mu bylo kladeno k tíži spáchání přestupku v denní době, kdy lze předpokládat vyšší hustotu provozu. Dle žalobce je naopak denní doba spáchání přestupku polehčující okolností, neboť je podstatně lepší viditelnost oproti nočnímu období. Počasí a výhledové poměry svědčily žalobci ku prospěchu, což žalovaný nezohlednil. Jelikož nebylo prokázáno, že by na komunikaci panoval vyšší provoz, je třeba ve prospěch obviněného presumovat, že vyšší hustota provozu nepanovala. Žalovaný též nezohlednil veškerá zákonná kritéria a u těch, která hodnotil, neuváděl, zda se jedná o okolnosti polehčující či přítěžující, a z jeho hodnocení nelze seznat, na základě čeho dospěl k závěru o výši pokuty. Ta dle žalobce ani není adekvátní. K přestupku došlo na samém začátku obce a měření bylo prováděno z kopce, a žalobci se proto jeví jako účelové. Tomu nasvědčuje i to, že měření rychlosti bylo prováděno skrytě, ačkoliv dle právní úpravy by měl být řidič předem informován o tom, že bude o jeho činnosti pořizován důkaz veřejnou mocí.
4. Žalovaný též znemožnil žalobci prokázat nesprávnost měření a odmítl jeho důkazní návrhy, ač k tomu nebyl legitimní důvod. Proškolení policisty je pouze jednou z podmínek zákonnosti měření rychlosti, ale samo o sobě neprokazuje, že policista při měření vždy postupuje v souladu s návodem k obsluze. Obdobné platí i pro ověření rychloměru. Tvrzení žalovaného, že rychloměr není schopen provést nesprávné měření, je nesprávné, neboť takovou funkci nedisponuje žádný rychloměr používaný v ČR; k tomu žalobce navrhl k důkazu vyjádření Českého metrologického institutu.
5. Závěrem žalobce a jeho zástupce nesouhlasili se zveřejňováním osobních údajů žalobce a jeho zástupce na webu Nejvyššího správního soudu a navrhli naprostou anonymizaci rozhodnutí ve věci.
6. Žalobce ze všech těchto důvodů navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě z části odkázal na argumentaci uvedenou v napadeném rozhodnutí. K námitce podjatosti žalovaný uvedl, že žalobce zastupovala v odvolacím řízení společnost FLEET Control, s. r. o., která jako zmocněnec opakovaně vystupuje v přestupkových řízeních týkajících se oblasti provozu na pozemních komunikacích a je si dobře vědoma postupu správního orgánu prvního stupně podle § 88 správního řádu. V rámci odvolacího řízení mohl žalobce kdykoliv požádat o nahlédnutí do spisu a jemu neznámé skutečnosti zjistit. Tvzení o podjatosti Mgr. M. N. je nepodložené. Pokud jde o upozorňování na obstrukční jednání zmocněnce žalobce, pak toto nemůže být považováno za důvod podjatosti, neboť to plyne z objektivního faktu a nezakládá poměr k věci. Na obstrukční praktiky zmocněnce žalobce je ostatně upozorňováno i správními soudy. Pokud jde o výši trestu, pak žalobce opomíjí intenzitu překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci, kterou žalovaný shledal jako klíčové kritérium pro uložení pokuty ve výši 2 000 Kč, tj. v polovině zákonného rozpětí. Nebyly zjištěny okolnosti pro mimořádné snížení pokuty, zavinění bylo shledáno ve formě vědomé nedbalosti a ve prospěch žalobce byl hodnocen následek protiprávního jednání (pouze v rovině ohrožení zákonem chráněného zájmu) a řidičská minulost žalobce. Pokuta ve výši 2 000 Kč se proto žalovanému jeví jako zcela adekvátní. Žalovaný závěrem navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci soudem

8. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“) bez jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.) napadené rozhodnutí žalovaného, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
9. Podle § 15 odst. 4 věta první správního řádu platí, že o tom, kdo je v dané věci oprávněnou úřední osobou, se provede záznam do spisu a správní orgán o tom účastníka řízení na požádání informuje. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce v rámci odvolání skutečně takovou žádost podal, avšak žalovaný na ni žádným způsobem nereagoval. Tím se žalovaný nepochybně dopustil vady řízení; otázkou však je, zda takové pochybení mělo samo o sobě vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Z ustálené judikatury totiž vyplývá, že zásah do procesních práv obviněného z přestupku a související nezákonnost rozhodnutí ve věci nelze zásadně dovozovat pouze z absence sdělení údajů umožňujících identifikaci oprávněné úřední osoby. Naopak musí být ze strany obviněného z přestupku ve správním řízení nebo v žalobě (typicky v návaznosti na okamžik zjištění, kdo bude ve věci rozhodovat) uplatněny konkrétní důvody, ze kterých lze možnou podjatost oprávněné úřední osoby dovozovat (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 10. 2016, č. j. 2 As 161/2016 – 52, ze dne 22. 3. 2017, č. j. 2 As 332/2016 – 39, ze dne 2. 3. 2017, č. j. 7 As 313/2016 – 30, nebo ze dne 21. 3. 2019, č. j. 1 As 338/2018 – 34).
10. V žalobě byla namítána podjatost oprávněné úřední osoby žalovaného pouze s odkazem na skutečnost, že oprávněná úřední osoba má být ve vztahu ke zmocněnci žalobce zaujatá, neboť zmocněnec žalobce dlouhodobě a úspěšně zastupuje mnoho osob obviněných z přestupků, které efektivně hájí, a tudíž žalovanému a úřední osobě „přiděluje práci“. Podle názoru zdejšího soudu se nejedná o tvrzení, které by naplňovalo výše uvedené (judikaturou dovozené) požadavky na konkrétnost důvodů podjatosti, pro které může mít nesdělení informace o oprávněné úřední osobě žalovaného vliv na zákonnost rozhodnutí. Žalobce zůstal pouze v rovině obecných a ničím nepodložených tvrzení, pokud

nespecifikoval žádné konkrétní řízení či rozhodnutí, ve kterých se měla podjatost oprávněné úřední osoby žalovaného vůči jeho zmocněnci projevit. Současně žalobce nezpochybnil nestrannost oprávněné úřední osoby žalovaného z jiných důvodů, mezi které typicky patří osobní zájem na výsledku řízení, který může být dán zejména existencí osobní vazby k účastníkovi řízení nebo jeho zmocněnci. Odkázal-li v této souvislosti žalobce na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 5. 2018, č. j. 30 A 197/2016 – 34, pak tento odkaz není přiléhavý. Za prvé v nyní projednávané věci (na rozdíl od žalobcem odkazované věci) byl do spisu žalovaného založen záznam o určení oprávněných osob, a žalobce se tak mohl s oprávněnými osobami seznámit prostřednictvím nahlédnutí do spisu. Za druhé byl uvedený názor krajského soudu překonán následnou judikaturou Nejvyššího správního soudu, která takto formulovanou námitku podjatosti nepovažuje za dostatečně konkrétní (srov. rozsudky ze dne 21. 3. 2019, č. j. 1 As 338/2018 – 34, ze dne 16. 3. 2020, č. j. 1 As 412/2019 – 32, nebo ze dne 27. 4. 2020, č. j. 1 As 473/2019 – 39). Námitka žalobce je nedůvodná.

11. Podle zásady zákazu dvojího přičítání platí, že k okolnosti, která je zákonným znakem přestupku, nelze přihlídnout jako k okolnosti polehčující nebo přitěžující při ukládání sankce. Nelze jednu a tutéž skutečnost, která v posuzované věci je dána v intenzitě nezbytné pro naplnění určitého zákonného znaku skutkové podstaty konkrétního porušení právní povinnosti, současně hodnotit jako okolnost polehčující či přitěžující (srov. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 29. 8. 2007, č. j. 29 Ca 211/2006 – 34, publ. pod č. 1728/2008 Sb. NSS). Podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost v obci o méně než 20 km/h nebo mimo obec o méně než 30 km/h. Citovaná skutková podstata přestupku zakotvuje pouze jeho formální znaky, aniž by reflektovala různou míru společenské škodlivosti a závažnosti jednání spočívajícího v překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci. Intenzita překročení nejvyšší dovolené rychlosti stejně jako další individuální okolnosti případu jsou skutečnosti, které daná skutková podstata přestupku přímo nereflektuje, přestože mají nepochybně vliv na závažnost přestupku a míru společenské škodlivosti. Hodnocení těchto okolností je pak v dispozici uvážení správních orgánů, a to při znalosti místních podmínek a silničního provozu.
12. Krajský soud proto nemůže přisvědčit žalobci, že by hodnocením konkrétních okolností případu (překročení rychlosti je častou příčinou nehod, přičemž vzhledem k překročení rychlosti o 15 km/h se zvyšuje brzdná dráha, což je s ohledem na denní dobu spáchání přestupku a možný výskyt jiných vozidel či chodců nebezpečné) porušilo zásadu dvojího přičítání. Namítá-li žalobce, že brzdná dráha se při překročení rychlosti prodlužuje vždy, pak soud uvádí, že prodloužení brzdné dráhy při překročení rychlosti o 5 km/h je nepochybně menší, než při překročení rychlosti o 15 km/h. Překročení rychlosti o 15 km/h bylo proto žalovanému zcela správně přičteno k tíži. Zákaz dvojího přičítání neporušilo ani to, pokud správní orgán prvního stupně přihlédl k tomu, že žalobce spáchal přestupek konáním a na veřejně přístupném místě – tyto okolnosti skutková podstata nereflektuje, přičemž lze si nepochybně představit situace, kdy je i tento přestupek spáchán opomenutím (např. v důsledku mikrospánku) či na veřejnosti nepřístupném místě v obci (ne každá pozemní komunikace musí být veřejně přístupná). Tyto okolnosti jsou však zjevně ve vztahu k intenzitě překročení rychlosti spíše marginální a na výši sankce neměli podstatnější vliv. Namítá-li žalobce, že spáchání přestupku v denní době mělo být hodnoceno v jeho prospěch, neboť je viditelnost lepší než v noci, nemůže s ním soud

souhlasit. Správní orgán prvního stupně logicky zdůvodnil, že v denní době lze na daném místě očekávat zvýšený pohyb jiných vozidel a chodců (což naopak v noci předpokládat nelze). S ohledem na výše uvedenou výši rychlosti a brzdnou dráhu nemohou být žalobcem tvrzené údajné dobré výhledové poměry a počasí jakkoliv zohledňovány v jeho prospěch (zvláště v zastavěném území obce). Argumentace žalobce, že není-li prokázán opak, je nutné presumovat, že vyšší hustota provozu nepanovala, nemá žádnou oporu v právních předpisech.

13. Soud se neztotožňuje ani s tvrzením žalobce, že by správní orgán prvního stupně nezohlednil veškerá zákonná kritéria při stanovení sankce. Správní orgán prvního stupně se zabýval všemi skutečnostmi uvedenými v § 37 až 40 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, a to zcela konkrétně, přičemž u okolností, které nezjistil, to výslovně uvedl (srov. str. 9 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně). Žalovaný pak tyto závěry doplnil o úvahu týkající se aplikace § 44 téhož zákona, tj. mimořádného snížení pokuty. Uloženou pokutu v polovině zákonné sazby považuje i soud za zcela adekvátní, přičemž zásadními důvody pro tuto výši jsou zejména intenzita překročení rychlosti na straně jedné a následek přestupku a řidičská minulost žalobce na straně druhé. Tvrdí-li žalobce, že měření bylo prováděno na začátku obce a z kopce, jde o ničím nepodložená tvrzení, která jsou nadto vyvrácena fotografií na záznamu přestupku z měřicího zařízení. Žalobci tak nelze přisvědčit ani v tom, že by měření bylo prováděno účelově s cílem ukládat pokuty. Tvrdí-li žalobce, že dle právní úpravy by měl být řidič předem informován o tom, že o jeho činnosti bude pořizován důkaz veřejnou mocí, pak taková povinnost z žádného právního předpisu nevyplývá.
14. Pokud jde o žalobní námitky týkající se měření rychlosti, pak v případě překročení nejvyšší povolené rychlosti se spáchaný skutek dokazuje primárně listinou o naměřené rychlosti vozidla, která bývá zásadně podpořena oznámením přestupku, úředním záznamem a platným ověřovacím listem rychloměru (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2016, č. j. 6 As 50/2015 – 38). Samozřejmě nelze vyloučit ani provedení dalších důkazů, a to zejména tehdy, pokud je z výstupní fotodokumentace rychloměru zřejmé, že došlo k chybě měření nebo bylo postupováno v rozporu s návodem k obsluze. V nyní posuzované věci je ovšem na záznamu přestupku vozidlo žalobce spolehlivě zachyceno (včetně RZ), přičemž mezi změřeným vozidlem a rychloměrem se nenachází žádná překážka. V řízení rovněž nevyplývala žádná skutečnost, která by zavaděla pochybnosti o správnosti provedeného měření, které je doloženo též ověřovacím listem měřidla a osvědčením o provedeném školení měřících policistů. Obecné tvrzení žalobce, že proškolení policistů, ověření rychloměru a jeho schopnost provést správné měření neznamenají, že bylo postupováno v souladu s návodem k obsluze a že bylo měření provedeno správně, jsou čistou spekulací bez jakéhokoliv ukotvení v realitě posuzovaného případu. Za této situace postupoval žalovaný zcela správně, pokud neprovedl žalovaným navržené důkazy, neboť šlo o důkazy zjevně nadbytečné. Ostatně zcela shodně – tj. jako nadbytečný – hodnotil soud i v žalobě navržený důkaz vyjádřením Českého metrologického institutu, které ani nebylo přiloženo k žalobě a jež mělo prokazovat pro věc irelevantní otázku, že „funkce nesprávného měření rychloměru je technicky neproveditelná“.
15. K nesouhlasu žalobce a jeho zástupce se zveřejňováním osobních údajů žalobce a jeho zástupce na webu Nejvyššího správního soudu a k jejich návrhu na naprostou anonymizaci rozhodnutí ve věci soud podotýká, že zjevně nejde o žalobní bod, a pokud by o něj šlo, pak

nemá žádnou souvislost s napadeným rozhodnutím, a nemůže být proto důvodem pro jeho zrušení. Soud se proto touto částí žaloby blíže nezabýval.

IV. Závěr a náklady řízení

16. Soud tedy shledal námitky žalobce neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
17. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 17. února 2021

Mgr. Jan Jirásek, Ph.D., v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
B. Z.